

TAPOLCZAI LAPOK

EZELŐTT TAPOLCZA ÉS VIDÉKE.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN. KIADÓ ÉS TULAJDONOS: LÖWY B.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K.,
negyedévre 2 korona 50 fillér.

Megjelenik minden vasárnap.

Hirdetések árszabály szerint.
Nyílt-tér sora 1 korona.

A Balaton.

Irta: Weiler Kálmán.

A háborus idők szele a mi bársonyos vizű Balatonunkat is hullámszába hozta. Ő sem fért meg a medrében, kiáradt: rombol és pusztít.

Régóta halljuk már a sok panaszt, amelyek a Balaton kártételeiről szólnak. Az elmúlt héten Az Est, méltányolva a Balatonnak közgazdasági jelentőségét, vezető helyen cikket hozott, amelyben fájdalmas hangon, szinte költői lendülettel, panaszkodott a Balaton okozta károkról.

Az Est cikke két részre osztotta, úgy amint az a valóságban is van, a Balatonnak jelentőségét. Egyfelől ismertette azon óriási károkat, melyeket a Balaton, mint rossz szomszéd okozott Zala és Somogy vármegyének, mezőgazdasági szempontból, a magas vízállásával; másfelől, reá mutatott arra, hogy a háborus viszonyok folytán a Balatonkultusz óriásit lendült volna, hogyha a magas vízállás a gyönyörű kulturájú somogyi fürdőket és villatelepeket nem fenyegetné tönkreteléssel.

Kár lenne elmulasztani ezen alkalmat, anélkül, hogy mi is hozzájárulnánk ezen kérdéshez, amely vidékünk elsősorban érdekli.

Kövessük mi is azt a sorrendet, amelyet Az Est adott ezen témának.

Mezőgazdasági szempontból a Balaton magas vízállása az 1912. évtől kezdődőleg vidékünknek óriási károkat okozott. A mélyebb fekvésű rétek lassankint víz alá kerültek, kezdtek elvadulni. Az utolsó csapadékos három esztendő még tetézte ezen bajt, úgy annyira, hogy óriási területeken a terményt, a szénatermést vagy lekaszálni, vagy behordani nem lehetett.

Vidékünk gazdaságára súlyos csapás-ként, lidércnyomásként nehezedik ezen katasztrófává válható körülmény. Mert az állandó takarmányhiány, ugyszintén a beiszapolt takarmány vele hozza az állatállomány csökkenését, s nagymérvű elhullását. Ennek folyománya természetesen az, hogy a csökkent állatlétszám kevesebb trágya mennyiséget ad és be fog állani a trágyahiány. Ez kihatásában erősen sujtja erős trágyázást igénylő mezőgazdaságunkat és főleg vidékünk elsőrendű gazdasági ágát, a szőlőgazdaságot.

Minthogy tudjuk, hogy a műtrágyázás csak ott fizetődik ki igazán, ahol erős állótrágyázással van szoros kapcsolatban, elég okunk van arra, hogy komor gondokkal nézzünk a jövő elé. A magyar

gazda természetében rejlő nagyfokú nemtörődömség és élhetetlenség nem hozta volna felszínre ezen fenyegető kérdést, hogyha a Balaton csak bennünket károsított volna. Pedig minő óriási területek kerültek víz alá. Itt van a mi járásunk, melynek legnagyobb részét rétvideke, legnagyobb szénatőmőget adó réteji és mélyfekvésű szántóföldjei elvadultak, megműveletlenül sinylik az árvíz. A keszthelyi járásnak óriási területei, a Kis-Balaton melléke és a rengeteg Zalaberek, mintegy ötven—hatvanezer hold teljesen hasznavehetetlen évek óta. A somogymegyei nagyberek, mintegy harmincezer hold, újból a vízi szárnyasok és vízi vadak tanyája.

Bizonyára itt sok mulasztás történt. Évtizedek mulasztását kell, éppen most a legnehezebb gazdasági viszonyok között, elszenvednünk; az állattartás csökkentése elkerülhetetlen és ez, miként a közel jövő majd megmutatja, kiszámíthatatlan károkat fog okozni. A legdúsabb legelőink tönkrementek, megszűntek lenni. Pedig a legelő és a rét a gazdaság anyja. Tíz esztendő is el fog mulni, a legkedvezőbb esetet véve, míg kaszálóink és legelőink ismét használhatók lesznek.

Segítségét sehonnan sem várhatunk, mert minden körülmény, még az elemek is, összeesküdtek ellenünk.

**

A Balatonkultusz rohamos fejlődése várható volt a háboru által. Mert a külföldön nyaraló honfitársainknak alaposan elvették a franciák és olaszok a kedvüket attól, hogy náluk költsék el pénzüket. A Balaton most óriási nemzetgazdasági jelentőségre tett volna szert, sok-sok milliót évente itthon tartva, ha magas vízállása nem nyaldosná a parti villák lépcsőit. Kinek is volna kedve ily elvadult helyre jönni azért, hogy hazafiságból — mocsárlázt szerezzen.

Igazán helyén lenne, ha erélyes lépéssel és német recepttel: gyorsan és alaposan rendet teremtené a földművelésügyi miniszterium és keresne oly megoldást, melynek kivitele rövidebb időt igényelne, mint a hivatalosan megállapított csekély három-négyszáz esztendő.

A megyei állandó választmány gyűlése.
A folyó évi február hó 14-én tartandó törvényhatósági bizottsági rendes közgyűlésen felveendő ügyek tárgyalása végett a megyei állandó választmány f. évi február hó 7-én délelőtt 10 órakor a vármegyeház gyűléstermében gyűlést tart.

A fogyasztás mérséklése.

A háboru ez évének örök emléke lesz: a kenyér- és lisztutalványok alakjában. — Furesa dolog is elképzelni egy vérbeli magyarnak, hogy bemegy a pékhez s pénze is van, — vagy a vendéglőbe s ott kenyeret kér s azt addig nem adják oda neki, amíg a hatósági utalványt is át nem adja. A kenyér ára szinte másodrendűnek tűnik fel, — a földolag a kenyérbegy, vagy lisztbegy. Erre van szüksége a grófnak és napszámosnak egyaránt.

Bőségesebb termés esetén talán elkerülhettük volna ezeket a kényelmetlen rendszabályokat. Ámde ha már itt vannak, — nincs más segítség, mint beletörődni — és levonni belőlük a tanulságokat. Mert mindennek megvan a maga tanulsága s különösen sokat tanulhatunk a magyar természetnek, gondolkodásmódnak olyannyira szokatlan kenyér- és lisztbegyekből. Az egyik és legfőbb tanulság, hogy takarékoskodnunk kell a legteljesebb mértékben. A szántóföld termése mai viszonyok közt nem elégséges a folyton szaporodó igények kielégítésére. — A háboru méretei eddig folyton csak növekedtek s ki tudja, meddig fognak nőni. Már pedig a háboruban minden élő és mozgó tényező — bizvást mondhatjuk — az egynevezett központi hatalmak részéről elsősorban a magyar föld termésére van ráutalva. Az észszerű, sőt fősvénységig menő takarékoság rendkívül kívánatos. Ne egyék senki két darab kenyeret, ha eggyel is jólakhat.

A másik s nézetünk szerint most már mindenki előtt igazságszámba menő tanulság az, hogy a mezőgazdának meg kell adni minden lehető támogatást, hogy háborus feladatainak meg tudjon felelni s azt mondják, hogy a mezőgazdaság is tulajdonképpen ipar, — mi azt mondjuk, hogy a mezőgazdaság kiváltképpen háborus ipar. — A kenyér van oly tényező, mint a shrapnel. Meg kell tehát adni a mezőgazdaságnak is pénzben, munkaerőben, szállítási és anyagbeszerzési előnyökben mindazt, ami produktív, teherbíróvá, fejlődővé teszi. A föld ős ereje, a mag csiraképessége, az eső és napfény nem elégségesek az eredményhez.

A kenyér- és lisztbegyekbe bele fogunk törődni, mint sok más háborus mizériába és hasznunk is lesz belőle, főleg ha a tanulságokat is levonjuk. Hasznunk lesz belőle azért is, mert bizonyos fegyelmezettséget tanulhatunk. Lám, Németország az ő aránylag kisebb készleteit mily pompásan és arányosan szét tudta osztani, —

ott a drágaság még annyira se tudott elfajulni, mint minálunk — éppen ezért. Fegyelmezettségre — a mostaninál jóval nagyobbra — száz és száz okból volna szükségünk. Mi azonban csak egyet említünk s ez az, hogy a fegyelem és a szövetkezésre való hajlandóság nagyon is közeli rokonok. Voltaképpen egyik a másikat kiségi, megtermékenyíti. A fegyelmezett társadalom jobban hajlik a közös munkára. Már pedig elvitázhatatlan tény, hogy a drágaság legfőbb tényezőjét, a kapzsi közvetítő uzsorát csak közös erővel — szövetkezéssel lehet legyőzni, sőt mi több, kiirtani.

A német példa nemcsak a rendelkezésre álló anyag elosztásánál lehet minta, hanem elsősorban a fogyasztás célszerű mérséklésénél. A német társadalom java épen ott, ahol a békés időkben a legnagyobb luxust fejtette ki az élelmelés körül, most minden bámulatot megérdemlő módon tudta igényeit a minimumra lefokozni.

Időszerű jegyzetek.

A névtelen levelek. A háború sok szép és nemes emberi tulajdonságot váltott ki. A hazaszeretetnek, az áldozatkészségnek, a humanizmusnak oly felemelő példáit láttuk, hogy sokszor hódoló tisztelettel kiáltottunk fel, ime az *Ember*, az Isten lelkétől ihletett Ember. Örömtünknek, lelkesedésünknek azonban nem egyszer szárnyát szegte, hogy olyan jelenségeket is tapasztaltunk, amelyek nem az Isten emberét, hanem a Darwin állatját juttatták eszünkbe. A mások kényszerhelyzetén meggazdagodni akarás, a csak saját érdekeit tekintő önzés, a haza védelmét, a katonák életét, egészségét kockáztató panamázás, irigység, bosszu, — a háborúnak olyan árnyékai, amelyek lehangoló homályt vonnak a nemes tulajdonságok fényesen ragyogó napja köré. Ezekhez a csunya jelenségekhez tartozik a *névtelen levelezés* is. Sorozás van, valami testi hibád miatt alkalmatlannak talál a hivatás szerinti tanulmányozó orvos, rögtön névtelen följelentés megy ellened, hogy sorozásodnál visszaélés, hiba történt; betegség miatt szabadságnak a katonaságtól, névtelen jóakaróid egész serege írja meg fellebbvalóidnak, hogy csaló vagy, nincs semmi bajod; hivatali, polgári foglalkozásodban nélkülözhetetlennek minősítenek, a figyelmes névtelenek azonnal beárulnak, hogy bujkálsz a katonai szolgálattól stb. Száz- és százféle formája, változata van annak, hogy az emberek névtelen feljelentésekkel egymás ellen törjenek. Amde a jó Anonymusok, akik másokat gyávasággal vádolnak s maguk elég gyávák, hogy nevüket följelentéseik alá odairják, — alapos nyaklevest kaptak a minap a képviselőházban, amikor egy interpelláció folytán a honvédelmi miniszter kemény kritikát mondott a névtelen feljelentők eljárása felett s kijelentette, hogy utasítást adott ki, mely szerint a névtelen feljelentéseket jövőben dobják a tűzbe. A névtelen feljelentőknek tehát befellegzett. Anonymus hölgyek és urak jóéjszakát!

Farsang. Farsangot mutat a naptár, de a bálnak, táncestélyeknek csak emléke él már. Nem is lehet ez másképpen most ebben a jajjal, vérrel, veszedelmekkel teljes világban. Mikor künn a harcteréken patakokban folyik a meleg embervér, mikor csonkán, bénán, nyomorékon kerülnek haza vihartépett lelkű harcos fiaink. Mikor vagyonos emberek válnak máról-holnapra koldussá a háború pusztításai miatt; mikor piros, egészséges férfiak harcos karja leesik mindörökre mereven, hidegen — erettünk. Azok, akik ennyit kiállnak a mi nyugalomunkért, a mi jóvoltunkért, mindenesetre megérdemelnék tőlünk annyit, hogy itt a csendben, biztonságban, sok száz

kilométernyire a veszélytől, legalább hálával gondoljunk rájuk és tegyük félre a farsangi jókedvet, mulatságot. Aki ezt nem érti meg, az menjen a lövészárkba, ott aztán majd megérti, hogy miért nem illik most mulatni. Mikor az egész világ gyászol, mikor nemzetek összeomlása, megsemmisülése van napirandén, mikor a honi rögért félve remeg mindenki, mikor az anyagi gondok súlya napról-napra nagyobb lesz az emberek vállain, mikor mindenkinek van busulni és aggódni valója, akkor nem szabad szórakozni, dözsolni azért, mert farsang van és így volt szokás a békeidőben.

Tombol a vihar. Vándor-vihar járja a világot, bolyong véres köntösében a nagy világ földjén, mint egy gonosz démon, amely a pusztulást és szenvedést hordja magával minden lépése nyomán. Honnan jön, hol volt elvetve a mag, melyből a boldogtalanság kipattant és kegyetlen utjára indult? Meddig tart még bolyongása, meddig ül nyomása a világ szívében? Titkok fedik még a születését, sűrű fátyol rejti utjának irányait, nem is sejtjük véres vándorlása végét. Néha mintha elpihenne, hol jár akkor, hol üti fel tanyáját, melynek sziszegő kigyók, vére szomjas vadak az őrtállói? Nem tudjuk, hol van és hova készül és szívünk dobbanása eláll, ha érezzük újra fekete szárnyainak tragikus csattogását. A borzalmak mámorába hajtott világ még fel sem csudik az egyik rémületből, már ismét hallja a gonosz madár vijongását a föld másik sarkából. Még mindig éhes e falánk szörny? Még mindig nem elegezte meg a rombolást? Mikor jön a fehér galamb, melynek szelíd bűgása visszakergeti odujába a vérszomjas, pusztító demont?

Lisztszükséglet összeírása. A múlt héten összeírták járásunkban a liszt-szükségletet és az esetleg előforduló fölösleg mennyiségét. Szeptemberben már volt hasonló összeírás azzal, hogy október elején már utalványra szerezhető be liszt-szükségletét az, akinek nincs készlete. Ma már ennek ötödik hónapja, amely idő alatt mindenkinek volt, illetőleg a malmokban és kereskedésekben beszerezhető annyi lisztet, amennyire szüksége volt. A szükséglet fedezve volt. A most lefolyt összeírás szerint január 10-től kezdve lenne lisztutalványrendszer, akinek tudniillik szüksége van rá. A megye több nagyobb községében már január 1-től életbe is lépett és zavartalanul folyik az utalványrendszer. Miért késik ez náunk? hiszen addig nincs baj, míg a malmokban és kereskedésekben lehet beszerezni, de azután már szükség lesz az utalványokra.

Községi gyűlés.

Tapolcza nagyközség képviselőtestülete január 30-án tartott gyűlésén elhatározta, hogy a községi bérlők hátralekos tartozásait per utján hajtja be. —

A vágóhid megépítésére benyújtott tervet és ajánlatot a képviselőtestület nem fogadja el.

Tudomásul veszi a törvényhatósági bizottság jóváhagyó határozatát a a tanítók drágasági pótléka ügyében.

Komlós Károly rendőrbiztos kérelmére, részére 200 drágasági pótlékot szavaz meg.

Előadja főjegyző, hogy a villanyvilágítás körül hetek óta zavarok vannak, miért is intézkedést kér a képviselőtestületől.

Neményi Géza javasolja, hogy kerestessék meg a Ganz féle villamosági rt. az iránt, mutassa ki, hogy az 1915. évben és a folyó évben hány lámpa nem égett, hogy az ennek megfelelő összeg a világítási átalányból levonassék. Ajánlja továbbá, hogy a Ganz-cég ezen mulasztásokért 200 koronára büntetessék meg, s hogy bizottság alakíttassék, amely a világitást folyton ellenőrizze.

Ez ügyben elhatározza a képviselőtestület, hogy az előjáróság vizsgálja meg a mostani bajok okát. A világitás ellenőrzésével pedig a rendőrbiztosot bizza meg, egyúttal megkeresi a Ganz rt.-t az iránt, hogy az új szerződés szerint az átvételt eszközölni, illetve intézkedni sziveskedjék az iránt, hogy az új szerződés és a vele járó dolgok mielőbb létesíttessenek, hogy azután ilyen kellemetlen zavarok elő ne forduljanak, — kijelenti egyben a képviselőtestület, hogy a kártérítés és a büntetés iránt az előjáróság jelentése után határoz.

Neményi Géza indítványára kérelmezi a képviselőtestület a Máv. zágrábi üzletvezetőségétől, hogy a dél-előtt fél tíz órai és a délután öt órai vonatot állítsák vissza, — egyúttal Bacsinszky Vladimir üzletvezetőt kitüntetéssel alkalmával üdvözli a község.

Végül elhatározza, hogy a község részére száz hadifoglyot kér a folyó évi gazdasági munkálatokra.

Lefoglalják a talpbőröket. Minthogy a legfontosabb szempont az, hogy a hadsereg mindennemű bőrszükséglete fedezve legyen és különösen a bakancsok és csizmák előállításához szükséges talpbőr kellő mennyiségben mindenkor rendelkezésre álljon, a kormány tényleg lefoglalja a legközelebbi időben az összes készbőröket is, de erre vonatkozólag még nincs döntés. A hadseregnek első sorban a vastagabb nyersbőröket kell biztosítani, hogy a lábbelikhez szükséges és elegendő vastagságu talpbőr biztosítva legyen. Éppen azért lefoglalják az összes készleteket és kiválasztják az anyagot, amely a hadsereg céljaira szükséges. Az ezen felül maradó készleteket polgári célokra engedik át. — Az irányadó elv az, hogy a körülbelül 4 milliméternél vastagabb bőr csak hadicélokra használható, az ennél vékonyabb bőrt pedig a polgári cipészek fogják kapni feldolgozás végett.

ORVOSOK

ajánlják köhögés ellen

**Kaiser-féle
Mell-Karamellák**
a „3 tenyővel”

Milliók használják

Köhögés

rekedtség, hurut, elnyáikásodás, görcs, számköhögés ellen, valamint a főlhülések megelőzésére :: minden harcosnak. ::

6100 bizonyítvány magánosoktól és orvosoktól a jó eredményről.

Étvágygerjesztő, izletes bonbon 20 és 40 filléres csomagokban és 60 filléres dobozokban kapható Glazer Sándor gyógyszerárában Tapolczán és J. Kovács Béla gyógyszerárában Balatonfüreden.

köztség képviselőtes-
án tartott gyűlésén
a községi bérlők
sait per utján hajtja

építésére benyújtott
t a képviselőtestület

zi a törvényhatósági
gyó határozatát a
ági pótléka ügyében.
rendőrbiztos kérel-
0 drágasági pótlékot

z, hogy a villany-
hetek óta zavarok
s intézkedést kér a
l.

za javasolja, hogy
a Ganz féle villamos-
mutassa ki, hogy
és a folyó évben
égett, hogy az ennek
a világítási átalány-
jánlja továbbá, hogy
mulasztásokért 200
essék meg, s hogy
ssék, amely a világi-
örizze.

atározza a képviselő-
előjárás vizsgálya
ajok okát. A világi-
pedig a rendőrbiztos
al megkeresi a Ganz
y az új szerződés
elt eszközölni, illetve
kedjék az iránt, hogy
és a vele járó dolgok
ssenek, hogy azután
zavarok elő ne for-
jeleneti egyben a kép-
gy a kártérítés és a
előjárás jelentése

a indítványára kérel-
testület a Máv. zág-
ségétől, hogy a dél-
és a délután öt órai
vissza, — egyuttal
a dimir üzletvezetőt
ával üdvözli a község.
zza, hogy a község
difoglyot kér a folyó
unkálatokra.

alpbőröket. Minthogy a
pont az, hogy a hadsereg
ükséglete fedezve legyen
kancsok és csizmak elő-
ges talpbőr kell mennyi-
r rendelkezésre álljon, a
lefoglalja a legközelebbi
készbőröket is, de erre
nincs döntés. A hadsereg-
vastagabb nyersbőröket
gy a lábbeliekhez szüksé-
stagságu talpbőr biztosítva
ért lefoglalják az összes
lasztják az anyagot, amely
szükséges. Az ezen felül
polgári célokra engedik
elv az, hogy a körül-
nél vastagabb bőr csak
álható, az ennél vékonyabb
iri cipészek fogják kapni

HIREK.

Uzsorások alkonya.

Már azt hitte a zsák liszten ülő
uzsorás, hogy nincs hatalom, amely
öt trónjáról letaszíthatná. Szükségből,
nyomorból, éhségből, kétségbeesésből
és tehetetlenségből font acélkötéssel
erősítette magát trónjához, jogosan
gondolhatta hát, hogy ő és a zsák
liszt soha egymástól elválni nem
fognak. Hiszen a nyomor, éhség és
tehetetlenség olyan virágok, amelyek
egykönnyen el nem hervadnak —
különösen most a háboruban, amikor
a nemzet nemes ereje a csatatéren
feszül, s így nem ér rá arra, hogy a
— lisztférgék falánkságát ellenőrizze.

De csalódott a zsák liszten ülő
uzsorás. A hatóság kemény keze
hozzányult a gallérjához, azon az
uton van, hogy a gallért megmarkolja
s azután a megmarkolás összes kö-
vetkezményeit levonja.

A parlament kupolás termében is
erélyesen folyik a vita: ki hát az
uzsorás, minden bajnak okozója? Ki
az, aki a nyomorból aranyat sajtol
ki, a szükségből selyempalástot varrat
magának? A kiskereskedő, a nagy-
kereskedő, a nagyiparos, a bank,
a közvetítő, az ügynök, a malom, a
termelő? . . . Mindegy akárki, most
már nem menekül. Semmi kétség
nincs többé aziránt, hogy nem marad-
nak meg az ősi sablonnál, amelynek
értelmében összekaparták az apró
tolvajokat és futni hagyták a nagyokat.
Most éppen a nagyra folyik a vadá-
szat, aki ott ül szemérmetlenül a zsák
liszten és nem ad belőle, csak annak,
aki először életét, egészségét és utolsó
fillereit ajánlja föl neki.

Nem sokáig tart már ez az átkozott
állapot: a képviselőház tanuságot tesz
róla, hogy a népből való és a népért
elő. Az a közönség, amely a szó
szoros értelmében életével és vérével
fizet a történelmi időnek, bizó nyu-
galommal nézi munkájukat. A hazá-
nak szívesen odaadja utolsó csepp véré-
t is, de ezért zokszó nem hagyja el
ajakát. De hogy ezt az utolsó csöpp
vért a zsák liszten ülő fogja föl, ezt
nem lehet közérdeknek mondani.

A borvizsgáló bizottság tagjai. A föld-
mivelésügyi miniszter a budapesti borviz-
sgáló bizottság tagjaivá vidékekről Hertelendy
Ferenc főrendiházi tagot és Forster Elek
gyulakeszi i földbirtokost nevezte ki.

Gazdasági előadások. Dr. Vantsó Gyula
a Magyar Gazdaszövetség titkára ma dél-
előtt Nemesgulács és Nemesördemicz, dél-
után pedig Badacsonytomaj községben idő-
szerű gazdasági vonatkozású előadást tart.

Közyűlés. A Tapolczai Kath. Kör ma
este 7 órakor tartja az egyesület helyiségé-
ben évi rendes közgyűlését, a szokásos
tárgysorozattal.

Nyilvános köszönet. A Vörös-Kereszt
Egyesület tapolczai fiókja céljaira újabban
adakozni kegyesek voltak: *Özv. Scheer
Józsefné* urnő férje ethunya alkalmával 50
koronát; *Berger Károly* ur 50 koronát;
Körmendy Gergely ur élelmet. A jöszívű
adakozók fogadják hálás köszönetünket.

Az Elművészet.

Egy összegben váltják meg a vitézségi
érmek utáni járulékot. Hazatérő hős
katonáink eltartására vonatkozólag nagy
jelentőségű reformot terveznek. A hős
katonák, kik vitézségi érdemeket kaptak, azok
után megfelelő havi járulékot huznak és
pedig az arany érem után 30 koronát, a
nagy ezüst érem után 15 koronát és a kis
ezüst érem után 7 korona 50 fillért havonta.
Illetékes körökben azzal a tervvel foglal-
koznak, hogy a havi járulékokat egyszer és
mindenkorra megváltják, vagyis egy össze-
gben fizetik ki ezeket a járulékokat. E szerint
az arany éremért fizetnének 4000 koronát, a
nagy ezüst érem után 2000 koronát, a kis
ezüst érem után 1300 koronát. Ugyanigy
megakarják váltani az özevgyek, árvák és
rokkantak havi járulékat is.

Miatyánk.

— A Nyugatból. —

Miatyánk ki vagy a mennyekben,
Harcokban, bűnökben, szennyekben,
Rád tekint árva világod;
A te neved megszenteltesék,
A te legszebb neved: Békesség!
Jöjjön el a te országod.
Véres a földünk, háború van,
Kezed sujtását sejtjük, uram,
S mondjuk, de nyögve, szomoruan,
— Add, hogy mondhassuk könnyebben —
Legyen meg a te akaratom!
— Mint angyalok mondják mennyekben.
Előted uram, a hon java.
S hulljon a lomb, csak éljen a fa:
De vajjon a legkisebb lombot
Nem őrzi-e atyai gondod?
Nem leng-e az utolsó fűrtön is,
Áldva miképpen mennyekben,
Azonképpen itt a földön is?
Megráztál, nem lehet szörnyebben,
Már most ami fánkon megmaradt
Órizz meg őszig a bús galyat:
Mindennapi kenyerünket add
Meg nekünk ma, és gyermekeinket
Növeled békére: ha bűn hogy lábunk
Ma verbe csúszik meg: értük az!
Bocsásd meg a mi bűnünket,
Miképpen mi is megbocsátunk
Ellenünk vétetteknek: a gaz
Tied, büntetni: miénk csak az,
Hogy védelmezzük a mieinket!
És ne vigy a kisértetbe minket,
Hogy ártatlanságunk tudatát,
Mint drága páncélos inget
Órizzuk meg bár véresen
Hogy át ne hasadjon sohasem.
Jaj, aki ellenünk mozdul:
Mégívünk, készen, bármí csatát,
De szabadíts meg a gonosztul,
Mert tied az ország,
Kezedbe tette le sorsát,
S te vagy a legnagyobb erősség:
Ki neveden buzdul,
Barmennyit küzd és vérez,
Előbb vagy utóbb övé lesz
A hatalom és a dicsőség!

Babits Mihály.

Panasz. Mi legyünk az ostor. Ez követ-
kezik abból a hozzánk érkező sok panaszból,
amelyet uton-utfélen a villamosvilágítás gya-
kori zavara, sőt hiánya ügyében hozzánk
juttatnak, azzal az óhajjal, hogy azokat nyil-
vánosságra hozzuk. Két fél meghallgatásából
tudunk csak ítéletet mondani. A villamostelep
vezetősége igazolásául hoztuk mult számunk-
ban az üzemzavar okát. Talán türelemmel
napirendre térünk volna a dolog felett, ha
a mult héten újabb zavar a kedélyeket ismét
fel nem zudítja. Vagy talán így akarják a
közönséget az időközönként várható sötét-
séghez hozzászoktatni? Meltányilást érdemlő
esetben megnyugszik a közönség, azonban
hogy az amugy is drága világítás mellett,
valóságos játékszerévé legyen, az ellen méltán
zúgolódhat. Az utcák ivlámpái hónapok óta
nem égnek, a mellékutakban is kevesebb
számu láng van, a magánvilágítás gyengébb,
— és újabban az ismert sötét esték és éje-
lek. Vajjon ki felelős mindezekért? Jólehet
a mult héten tartott képviselőtestületi gyű-

lésen mindezeket nem a legtűrelmesebb han-
gon hozták föl, de vajjon az elhangzottak
után orvoslást nyer-e az ügy?! Kiváncsian
várjuk az eredményt!

Szenzációs film Tapolczán. Az Apolló
mozgó nagy anyagi áldozattal megszerezte
a világ leghatalmasabb filmalkotását, az
Exelsior nagy balletet és folyó hó 19-én
és 20-án mutatja be a tapolczai közönségnek.
A filmről még a jövő számunkban szólnuk.

Levél a táborból. K. L. tapolczai tiszt
írja nekünk az alábbi sorokat az ünnepségről,
melyet Vilmos császár születése napján
tartottak: Ma és tegnap este nagy ünnepség
volt nálunk, Vilmos császár születésnapját
ünnepeltük. Tegnap este a Strypa hidjától
be a commandóig zenés takarodó volt és a
commandó előtt egy óráig zene. (Egyik
gyalogezredünk zenekara) Ma reggel a
Marktplatzon volt a diszfelvonulás, külön-
böző német ezredek és egy osztrák-magyar
gyalogezred szakasza vonult fel. A csapatok
egy nagy négyszögben állottak fel, középen
a német marschall, az adjutánsa és a mi
tábornokunk. A marschall beszélt a katonákhoz
és a háromszoros „hoch” után felharsant a
„Wacht am Rhein” Ujabb beszéd, melyben
minket a szövetségeseket dicsért, utána
persze megint háromszoros „hoch” és azután
a „Gotterhalte”. Vártam nagyon a harmadikat,
reméltem, hogy talán most jön a Hymnus,
de sajnos helyette egy operettet játszottak
és azután „Édes aranyos kis tyukom,” talán
ezt játszották a mi Hymnusunk helyett.
Utána következett az érmek kiosztása. A
kitüntetésre váró legénység és tisztek külön
álltak fel, az adjutáns osztogatta az érdemeket
és a marschall mindegyik kitüntetéssel kezelt
fogott. Egyik vezérkari századosunk is
kapott I-ső osztályú vaskeresztet, de a többi
kitüntetettek németek voltak. Persze a mi
tiszteink is kivonultak teljes díszben. Utána
templomba mentek. Az ebédnél a tábornokunk
beszédet mondott németül és éltette a
császárt, a német népet stb. Házak fellobo-
gózva, feldiszítve és jóleső érzéssel láttam,
hogy ugy a mi, mint a német főparancsnok-
ságnál a német és osztrák zászló mellett ott
leng a mi zászlónk is. Sőt mintegy nyolc
magánházon is láttam magyar zászlót, így a
német Marketenderei is. A tábornok jó
magyar ember és a beosztott tisztek is
keves kivétellel magyarok, elrendelte hogy
templomokban a magyar Hymnust is játszá-
k. Magyarokkal mindig magyarul beszél. Ma
délben vonult keresztül a városon a divízióba
tartozó egyik ezredünk a zenével, a tábornok
előtt vonultak el. A legénység nem volt
valami tiszta és fáradt is volt már, nagy
utat tett meg reggel óta, de, hogy megváltoztak
mikor a tábornokot meglátták. Mintha ki-
cserélték volna őket, olyan büszkén, frissen
vonultak el előtte, mintha most jöttek volna
ki a kaszárnyából. A mi divízióunk stellung-
jai nagyszerűek, még villanyvilágításuk is
van.

**Ujabb hegyomlások óvása a balatoni
vasut mentén.** Emlékezetes még az a külön-
nös vasúti katasztrófa, amely 1914. tavaszán
történt Balatonkenesé és Balatonalmádi
állomások között. Megmozdultak a hegyek
s az egyik hegyről óriási tömegű
föld csuszott le és a véletlenül éppen arra
haladó személyvonat első részét a Balatonba
sodorta, amely itt közvetlenül a vasúti
pályatestig ér. Valóságos isteni csoda, hogy
emberéletben semmi kár nem történt. A
közlekedés azonban hónapokra megszakadt
s a vonatjáratokat átszállással bonyolították
le. A Máv. tekintettel arra, hogy a közelben
egyéb helyeken is aggályos tüneteket észlelt,
a későbbi katasztrófa elhárítására nagyarányú
pályaalakítási munkálatokat vett tervbe.
Ezeket a munkálatokat a háboru alatt is
szakadatlanul folytatták s ez a pályabiztosí-
tás technikailag egyike a legerdekesebb
alkotásoknak. A munkák ugyanis főképen
a hegy belsejében rejtőzködő víztömegeknek
lecsapolásában és föld és sziklatömegek el-
távolításában állt. A hegyek belsejében ak-
nákat, földalatti takarókat építettek, s azóta
a hegyek mozgása megszűnt. A munkálato-
kat az idén is tovább folytatják, mert a Máv.
nagy sujt helyez a vonal biztonságára.

Vaspénz. Sok helyütt beszélték, hogy a vaspénzek már elkészültek, legközelebb forgalomba is kerülnek, sőt néhány vidéki városban már az a hír is járt, hogy a kör-möcbányai pénzverdéből már meg is kezdődött a vaspénzek elszállítása. A pénzügy-miniszter illetékes osztálya kijelentette, hogy ezek a híresztelések még koraiak, mert a kormány ugyan elhatározta, hogy vaspénzt veret, ennek a szándéknak a megvalósítása azonban még nem időszzerű és a vasból készült váltópénz egyelőre még nem kerül forgalomba.

Honi földben. A Wolhiniában elesett Eckhardt Viktor zászlós holttestét hazaszállították és a múlt héten Keszthelyen óriási részvét mellett temették el az ifjú hőst a kis gazdaszt, az édes honi földbe, hogy ott aludja örök álmát, egy szebb, boldogabb hazáról, amelyért életét áldozta.

Értesítés. A Nechville-féle valódi *Austria-permetező* kizárólagos elárúsítását Sümeg, Keszthely és Tapolca vidékére *Steiner Zsigmond* tapolczai vas- és gépkereskedő kapta meg. Tehát valódi *Austria* permetező eredeti áron nála kaphatók.

Levelek. Tábori posta hozta e levelet, melyet egyik 48-as vidékünkbeli tiszt irt hozzánk: Öreg népfölkelők, akik a Badacsony mellől jöttek el, a vincellérakok, a falusi parasztházak véghetetlen csöndjét, nagy és egyszerű nyugalmát hagyták ott, mindennap, minden este betűzik a tábori tűz világánál a leveleket, amiket onnan nagyon messziről, hazulról küldtek nekik. A pipa a szájukban, kérges tenyerükben a zizegő papir, amelynek öreg betűit lassan, félhangosan mormolva olvassák és közben — a fegyverek árnyékában — hazagondolnak és érzik a hazai levegőt, a mezőt, a földet, az otthont látják maguk előtt, amelyet ki tudja mennyi időre kellett otthagyniok?

Százezer levelet hoz, víz naponkint a posta és akinek alkalmá volt csak egybe is belepillantani, annak a lelkében úgy élnek tovább az egyszerű sorok, mint valami felejthetetlen emlék, valami szeszáció, amit csak halhatatlan ujságok olvasásakor él át az ember. Művész teremtő agyveleje nem találhat ki náluk szebbet, nemesebbet, az egyszerűségük olyan, mint maga a művészet, nemes és végtelen érzések szorultak bele a kusza sorokba, amelyeket olyan meghatva boldogsággal olvas az, akinek irták. Semmi pöz, semmi érzélgősség nincs ezekben a levelekben, a lélek kulturája érzik csak meg rajtuk: olyanok, mint valami száraz riport, amely a tények pusztá erejével rettentően hat.

Mi ujság otthon? . . . A tehén megfiadzott, a szénát behordták, szalonna van még valamicske, de fogytán állunk, — istenem, haj, csak a gazda hiányzik . . . Édes párom, — írjal hazulról — és a gazda, az öreg katona elszoruló szívvel gondol mindarra, amit otthon hagyott. A kis cselédeknek is hiányzik az apjuk, hej, mikor is kerülünk el innen haza, ahol édes földszag illatozik a mezőn, ahol oly meghittek a téli esték, ahol olyan édes a kis padon pipálni estéknent.

Szóltanul bámulni az égre, nézni a Göncöl szekerét meg a tejutat. Most másfelé visz a hadak utja, észak felé masiroz az öreg népfölkelő és amig fegyverrel áll a muszka határon, magában még egyszer elgondolja a levelet, az otthont, mindent, ami az élete volt és amiből az ellenség ragadta ki; keserűség és harag fojtogatja a torkát és amikor hallja az indulót és fölzendül a „sturm“, a düh ellenállhatatlan erejével veti rá magát az ellenségre, minden keserűségének okozójára.

Figyeljük meg! Egy régi német csillagászati könyvben, amely a bolygó csillagokból következtet az időjárásra, olvassuk az alábbi jóslást az 1916. évre. Előre bocsátjuk, hogy a planetákban egyáltalában nem szabad hinnünk s azért inkább csak kuriozusként ismertetjük e régi könyvecske alapján, hogy mit jósol a német csillagász az 1916. év február hónapjára, amit most legközvetlenebbül megfigyelhetünk. Ez szerint február 3-án és 5-én nagy hideg, 6-án hó, 7-én nagy hideg, 8-án hidegebb mint valaha, a víz a pincékben

is mindenütt befagy, 9-én és 10-én oly dermesztő hideg, hogy sok ember, madár és állat megfagy, 11-én valamivel enyhül a hideg, 13-án és 14-én nagy hóvihár, amellet nagy hideg, 15-én borus nap, 16-án és 17-én erős havazás, 29-én reggel hajnalpir, tiz órakor helyi eső, 11 és 12 óra közt nagy zivatar menydörgéssel, amellet daraeső, napfény, de meglehetősen hideg. Este mennydörgés és villámlás lesz szélviharral, esővel. Tessék megfigyelni, hogy ebből a kellemetlen jóslatból mi fog beteljesedni és a jóslatokat e szerint értékelni!

Az „U”

A kikötőben esti csend,
A sok hajó mind elpihent.
És csillogó a part alatt
Buvárhajó ring hallgatag.
Most még játékos és szelid,
De mindjárt harcba rendelik.
Egy pillanat . . . s alámerül,
Sikos hátára hab kerül,
A gépházban kigyul a fény,
Vihar sikong a víz színén.
Az éjszaka baljóslatu,
A vizen háborgó harag . . .
De mélyen, lent a víz alatt
Száguldva siklik már az „U”.

Bent veríték és hallgatás,
A gép beszél csak, semmi más.
A tiszt körüljár: nincs zavar.
Zihálva bug a nagy csavar:
Az ágyú fölszerelve? Jó!
Előtte három torpedó.
És mindahárom száz halál,
Amint némán a célra vár.
Hahó! Megérte az utat,
A periszkop hajót mutat,
A tenger vize verszagu,
A nagy hajón átring a hab . . .
De mélyen, lent a víz alatt
Száguld tovább, tovább az „U”.

Hajnal dereng a víz felett,
De megpihenni nem lehet.
Hajrá! csak most jön a futás,
Mögötte irtó ágyuzás.
Mind közelebb a sok hajó
S kilöve minden torpedó.
Gránát gránátra raja csap,
Körötte gőzben forr a hab.
A nagy csavar zihálva bug,
Mindenfelől elzárt az ut,
Bármerre fordul, nincs kapu . . .
Rut, nagy sebén bedől a hab
És mélyen, lent a víz alatt
Szétroppan és megáll az „U”.

Gács Demeter.

Cetinjei levél. Egyik földink, aki azok között volt, akik először vonultak be a fekete ország fővárosába, Cetinjébe, érdekesen írja le Nikita székvárosát. A levélből, kihagyva a kihagyandókat, hozzuk az alábbiakat: A fárasztó ut és a hosszú idő óta tartó szokatlan élet fáradalmait mintha elfelejtettük volna, szinte gyerekes örömmel vonultunk be Cetinjébe, nem mintha a híres crnagorcok fővárosát óhajtottuk volna mielőbb látni, hanem, hogy fedél alatt kipihen-hessük magunkat. Célunkat elértük. — A lakosság békés, sőt jóindulatu érzélemmel fogadott bennünket. Bevonulásunk alkalmával, de most már szabad időnkben is, élénk érdeklődéssel tekintettük meg a kis városkát, amely akkora csak, mint egy nagyobb dudántuli nagyközség, sőt külső kinézésre, nemcsak építkezésében, hanem tisztaságában is elmarad a magyar városoktól. A város jó magasan fekszik egy völgykatlanban. Alig van néhány utcája, amelyek között csupán a főutcának, amelyben a királyi palota áll, van némi városi képe. — A királyi palota kis egyemeletes épület erkélylyel, mögötte nagy kerttel. Éppen nem úgy néz ki, a mi fogalmunk szerint, mint a királyi palotákat elképzeljük. Szemközt, két kisebb házban, a király fiai laktak, ha Cetinjébe időztek. A főutca végén áll a régi királyi kastély, amely valamikor zárda

is volt. — lakosság az ő tarka népviseletével, érdekes képet nyújt az idegennek, akik most igen szép számban vagyunk. — Nemsokára tovább megyünk. Legközelebbi pihenő állomásunkról többet, addig is szívélyes üdvözlettel F. J. — Lám mily hamar eljutottak vitéz hőseink a leverhetetlennek hitt fekete hegyek országának szívébe! Csak tovább előre!

Gyilkosság Abrahám-hegyen. Kovács Sándor 45 éves gyenesdiási lakos néhány év előtt vette feleségül özv. Melkovics Istvánné kövágókisörsi lakost, kinek első házasságából már felnőtt leánygyermekei vannak: A házastársak az utóbbi időben külön éltek, Kovács Gyenesdiáson, felesége Kövágókisörsön, de a férj többször ellátogatott feleségéhez, amely alkalommal abrahám-hegyi szőlőjükből egy-egy kis hordó bort szokott hazavinni. Így történt ez a múlt héten is, azonban az asszony és az első házasságból származott gyermekei nem jó szemmel nézték a mostoha apa önkényes gazdálkodását. Ez alkalommal is figyelmeztették Kovácsot, hogy ne vigyen el oly sok bort, amire az annyira felindult, hogy feleségét a pincében a hordónak lökte, felnőtt mostoha leányát pedig kétszer arcon ütötte, azután pedig a borsziváshoz fogott. A megsértett leány felindulásában a kéznél volt szálvassal, a bort szívó mostohaapját, ki a merényletet nem vette észre, úgy fejbe ütötte, hogy az néhány pillanat múlva meghalt. A nyomozás és vizsgálat fogja kideríteni és minősíteni a fiatalok büntetését.

Az a bizonyos medve, amelyik Gyertyaszentelő napján elhagyja oduját, az idén, — legalább nálunk — jó időre enged következtetni, mert egész napon át komor, borult, hideg idő volt és ilyenkor a medvemonda szerint a mackó künn marad, mert az idő rendes folyásában mindig jobbra fordul. Istenem, mily boldogok voltak ezek a régi jó öregek, akiknek még ilyenre is kiterjedt a gondjuk, megfigyelésük, de talán már az a bizonyos talpas is megváltoztatta élete módját!

A nagyérdemű szőlőtulajdonos urak szives tudomására hozom, hogy vidékünkön már évtizedek óta használt és eddig még mindig a legjobbnak bizonyult eredeti és valódi

**NECHWILLE-féle
AUSTRIA-
permetezőgépek
kizárólagos ::
:: egyedárúsítását
Tapolca és vidékére átvettem.**

E gépekből állandóan nagy raktárt tartok. Dacára a folyton emelkedő vörösréz-árakra, ezen gépek ára :-
:- nem változott!

Ha tehát jó valódi **AUSTRIA-
permetezőt** óhajtsz beszerezni, azt csak nálam kaphatja.

STEINER ZSIGMOND
VAS- ÉS GÉPKERESKEDŐ
TAPOLCZA.

Két nék
az ujság
már egyike
egyszerra
utalványo
talának (B
78.) Ez ös
negyedévi
április 30-i
tart — egy
borítékba k
egész éven
a háborus
tartalomma
tára pedig
nek igénye
hónaphoz
sekre, min
és egész
közlemény
jegyzéke é
16 mélyn
haditérkép
térképeket
het. Siesse
és rendelje
evre 8 kor
azonnal in
Pesti Hirla

KÖZ

Aki a
jelentette
előtt a fő
határidő

Az os
bás laká

Kisel

május e

ELA

prima e

éves 16

90 kor

26, D

gyöker

gyöker

30—40

Othello

gyü m

pal —

natra

eladó

Sagu

Alsó

legfo

épült

üzl

A he

derm

hent

bevo

Mes

Bat

ka képvisel-
az idegennek,
vagyunk. —
Legközelebbi
ldig is szívé-
mily hamar
verhetetlennek
szívébe! Csak

en. Kovács
lakos néhány
v. Melkovic
kinek első
ánygyermekei
többi időben
ison, felesége
szőr ellátoga-
mal ábrahám-
s hordó bort
t ez a mult
y és az első
nekei nem jó
apa önkényes
is figyelmez-
en el oly sok
lt, hogy fele-
lőkte, felnőt
arcon ütötte,
ogott. A meg-
a kéznél volt
ohaapját, ki a
y fejbe ütötte,
a meghalt. A
kideríteni es-
ét.

elyik Gyertya-
át, az idén, —
enged követ-
komor, borult,
medveomda
mert az idő
obbra fordul.
ezek a régi
é is kiterjedt
talán már az
áltoztatta élete

Két nélkülözhetetlen dolog manapság:
az újság és a naptár. Intelligens ember ma már egyiket sem nélkülözheti. Mindkettőt egyszerre szerezheti be, aki 8 koronát postautalványon beküld a Pesti Hirlap kiadóhivatalának (Budapest, V. ker. Vilmos császár-ut 78.) Ez összegért megkapja a Pesti Hirlap negyedévi folyamát, 1916. február 1-től április 30-ig és — míg a megmaradt készlet tart — egy diszes kiállítású, tartós vászonborítékba kötött, nagy képes naptárt, melynek egész éven át hasznát látja. A Pesti Hirlap a háborus viszonyok dacára is a legbővebb tartalommal jelenik meg, a Pesti Hirlap Naptára pedig az olvasóközönség minden rétegének igényeit kielégíti. Van benne minden hónapoz három rovatozott oldal följegyzésekre, minden hónapra gazdasági, kertészeti és egészségügyi tanácsok, szépirodalmi közlemények, ismeretterjesztő cikkek, vásárok jegyzéke és sok egyéb tudnivaló, továbbá 16 mélynyomású aktuális kép, 4 színes haditérkép és 40 szövegközti ábra. Ily pontos térképeket ma egy újságolvasó sem nélkülözhet. Siessen hát, akinek még nincs naptára és rendelje meg a Pesti Hirlapot egy negyedévre 8 koronával, mert akkor a kiadóhivatal azonnal ingyen és bérmentve megküldi a Pesti Hirlap Naptárát az 1916-ik évre.

KÖZSÉGHAZABÓL.

Hirdetmény.

Aki a lisztszükségletét még be nem jelentette, az holnap, azaz hétfőn délelőtt a főjegyzői irodában, mint utolsó határidőben még bejelentheti.

Az osztálymérnökségnél egy 1 szobás lakás május 1-től kiadó.

Az előljáráóság.

Kisebb családi házat

május elsejére bérbe, esetleg megvételre keresek.

Cim a kiadóhivatalban.

ELADÓ dús gyökerzetű fás szőlőoltványok prima első osztály, egyéves 140, kétéves 160 korona ezre. Félelső osztály 90 korona ezre. Gyökeres portális 26, Delaware sima 26, kétéves gyökeres 130 korona ezre. Európai gyökeres porbujtás szőlővesszők 30—40 korona ezre. Százszoros, Othello, Csabagyöngye s különféle gyümölcsfák is kaphatók. Árlappal — fajok megjelölésével — kívánatra szolgálók. Nagyobbmennyiségű eladó borokról ajánlatot kérek. 1-3
Saguly Dániel, Nógrádverőcze.

Alsólendván, a Főút legszebb és legforgalmasabb pontján, ujonnan épült modern házban egy szép tágas

üzlethelyiség kiadó.

A helyiségben öt év óta egy modernül berendezett mézárszék és hentesüzlet állott, mely a tulajdonos bevonulása miatt most megszűnt. **Mézáros vagy hentesnek kiválóan alkalmas a hely.**

Bővebbet a tulajdonosnál:

Balkányi Ernőnél Alsólendva

Husáruk és zsir maximált ára
1916. évi január hó 16-tól február hó 15-ig.

A cikk megnevezése	Nagybani eladásnál		Kisbani eladásnál	
	K	f	K	f
Friss sertéshus szalonnával I. r.	3	70	—	—
fél sertésenkint (fejtel és lábbal) II. r.	3	50	—	—
Friss sertéshus szalonna nélkül félsertésenkint (fejtel és lábbal)	3	10	—	—
Olvasztott disznózsir	—	—	6	80
Háj és egyéb olvasztatlan nyers disznózsir	—	—	6	40
Friss nyers szalonna	—	—	6	—
Tőpörtyü préseletlen	2	50	2	80
Elkészített (sózott, füstölt, paprikás, főzött, abált és csemege) szalonnafélék	5	80	6	50
Sertéshus	—	—	3	70
Máj	—	—	2	20
Tüdő	—	—	1	80
Kocsonyahus	—	—	2	80
Bürke	—	—	2	—
Vese és velő	—	—	2	90
Füstölt karaj	—	—	6	—
Füstölt lapocka	—	—	6	—
Füstölt oldalas	—	—	5	60
Sonka (párolva, füstölve) nyersen	6	80	7	—
Sonka " " főzve	—	—	8	40
Husos kolbász	—	—	5	10
Májás kolbász	—	—	3	20
Zsemlyés kolbász	—	—	3	20
Hajdinas kolbász	—	—	4	60
Rizskásás kolbász	—	—	4	60
Füstölt husos kolbász	—	—	6	50
Kis pár virsli	—	—	—	18
Nagy pár virsli	—	—	—	36
Disznósajt	—	—	4	60
Párisi	—	—	5	60
Nyári szalámi	—	—	6	50
Sonkás kolbász	—	—	7	50
Extrawurst	—	—	5	60
Krakkói kolbász	—	—	6	50
Augsburgi kolbász	—	—	6	50
Hus sajt	—	—	6	50
Máj sajt	—	—	6	50

Évi hirdetések jutányos áron!

Egyelőre 10%
február elsejétől

az áremelés, mert az összes zsiradékok, csomagolóanyagok, üveg stb. óriási mértékben drágultak. Az új detailárok Ausztriában és Magyarországon minden gyógyszerárban és drogériában a következők:

LYSOFORM eredeti zöld üvegekben:

	100 gr.	250 gr.	500 gr.	1000 gr.
Kor.	1.—	2.—	3.50	5.50

LYSOFORM-SZAPPAN elegáns dobozokban darabonként K 1.60

FODORMENTA-LYSOFORM szájvíz üvegenként K 1.60

Lysoform-készítményeket **csak** eredeti csomagolásban az ismert védjeggyel vásároljon!

Dr. KELETI és MURÁNYI vegyészeti gyár UJPEST.

Értesitem a t. szőlőbirtokos urakat, hogy a valódi **Neechville-féle**

„AUSTRIA”-PERMETEZŐK

már raktárra érkeztek. Ajánlom, hogy a gépeket már most szerezzék be, mert egyrészt a rézárak napról-napra emelkednek, másrészt, mert talán később a háborus viszonyok miatt nem is lesz kapható. Régi permetezőket jó áron veszek.

PAUK VILMOS UTÓDA
vas- és gépkereskedő
TAPOLCZA.

HIRSCH JÓZSEF
hentesüzlete és füstölője
TAPOLCZA, főté.

Állandó nagy raktár:

Füstölt sonka, füstölt hus, füstölt szalonna és szalámiból.

Friss sertéshus, elsőrendű sertésszir-háj és zsirszalonna.

Főtt sonka, nyelv és hideg felvágottak. :-;

Naponta saját készítésű friss virsli, kalbász, berlini és szafaládé. :-;

Legolcsóbb napi árak!

Hust füstölésre elfogadok, sem égésért, sem elveszésért felelősséget nem vállalok.

MEGHIVÓ.

A TAPOLCZAI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG XLVI-İK ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉSÉT

1916. évi február hó 20-án délelőtt 11 óraker saját helyiségében tartja meg, melyre az intézet részvényeseit tisztelettel meghívom

FORSTER ELEK
elnök.

A közgyűlés tárgysorozata:

1. A jegyzőkönyv hitelesítésére két jelenlevő részvényes kijelölése.
2. Az 1915. üzletvetet illető zárószámadások előterjesztése és a mérleg megállapítása.
3. Az igazgatóság jelentésének bemutatása és a tiszta nyereség hovaforrdítására vonatkozó intézkedés.

4. A felügyelő bizottság jelentése és a felmentvény érdemében hozandó határozat.
5. Az alapszabályok 21. §-a értelmében tett indítványok tárgyalása.

Az igazgatóság.

A felügyelő bizottság által megvizsgált mérleget, 1916. évi február hó 2-től kezdve, az intézet hivatalos helyiségében a részvényesek megtekinthetik.

TARTOZIK

Mérleg-számla 1915. december hó 31-én.

KÖVETEL

V a g y o n	Összeg		Összeg		T e h e r	Összeg		Összeg	
	K	f	K	f		K	f	K	f
Pénztár			168234	52	Részvénytőke	1200000	—		
Intézeti ház			82000	—	Rendes tartaléktőke	120000	—		
Leszámított váltók*			2974420	02	Különleges tartaléktőke	230000	—		
Kamatkozó jelzálog kölcsön	942171	15			Értékpapír árfolyam különbözet tartalék	10000	—		
Törlesztéses " "	557215	28	1499386	43	Ötven éves jubileumi alap	4000	—	1564000	—
Lombard kölcsön			25941	—	Betétek könyvecskékre	3584832	57		
Adósok folyószámlán			954367	89	" folyószámlára	42551	—	3627383	57
Értékpapír és szelvény			458328	52	Viszontleszámitolt váltók	352610	—		
Hátralékos kölcsön kamatok	42916	71			Engedményezett jelzálog kölcsönök	79622	18		
" " értékpapír "	8513	84			Folyószámla hitelezők	400459	91	832692	09
Előre fizetett viszontlesz. váltó kamatok	871	87			Előre fizetett átmeneti kamatok	39670	69		
" " eng. jelzálog kölcsön "	1501	79	53804	21	Tőkésített betétkamatok fizetetlen adója	6710	65		
Nyugta bélyeg		46	51		Fel nem vett osztalék	690	—		
Óvás előleg		354	43	400	Adriai főügynökség	2944	93	50016	27
M. kir. postatakarékpénztár			1462	89	Mult évről áthozott jövedelem	14104	74		
Bánatpénz			1369	19	Ez évi tiszta jövedelem	131518	94	145623	68
			6219715	61				6219715	61

* Ebből jelzálogilag biztosítva 1,168.000 korona.

TARTOZIK

Veszteség- és nyereség-számla 1915. december hó 31-én.

KÖVETEL

K ö l t s é g	Összeg		Összeg		J ö v e d e l e m	Összeg		Összeg	
	K	f	K	f		K	f	K	f
Tőkésített betétkamatok	136768	41			Mult évről áthozott s már megadózott jövedelem			14104	74
" folyószámla "	3240	09			Kölcsönkamatok és késedelmi kamatok	388457	59		
Kifizetett folyó "	6601	98	146610	48	Adómentes értékpapír	22721	12		
Tőkésített és kifizetett betétkamatadó	13378	58			Más intézetnél elhelyezett tőke "	1493	11		
Adók és illetékek	39041	27	52419	85	Jutalékok	27347	86		
Viszontleszámitolt váltó kamatok	53784	66			Nyomatványok és díjak	411	31	440430	99
Engedményezett jelzálog "	3626	90	57411	56	Ingatlan jövedelem			4848	20
Igazgatóság illetménye	7000	—							
Felügyelő bizottság "	800	—							
Tisztviselők és szolgál "	26292	92							
Intézeti ügyész "	1000	—							
Napibiztosok "	1746	—							
Tisztviselők drágasági pótléka	2920	—	39758	92					
Kezelési költségek	6452	44							
Hadi jótékony adomány	600	—							
Nyugdíjbiztosítás	1662	12							
Intézeti helyiség bér	700	—	9414	56					
Leírások:									
Értékpapír számlán	6144	88							
Intézeti ház "	2000	—	8144	88					
Tiszta jövedelem			145623	68					
			459383	93				459383	93

Tapolca, 1915. december hó 31-én.

A könyvelésért:

Szücs Jenő titkár. Grosz Dezső főkönyveztető.

A Tapolczi Takarékpénztár Részvénytársaság Igazgatósága:

Dr. Fischer igazgató. Berger. Frisch. Dr. Deák. Handlery Gusztáv. Dr. Lőke. Lessner József. Lessner Samu. Lessner Sándor. Marton. A fenti „Mérleg-számlát“ és „Veszteség- és nyereség-számlát“ átvizsgáltuk és azt a törvényben előirt rendelkezések szerint felállítottak találtuk.

Tapolca, 1916. január hó 22-én.

A Tapolczi Takarékpénztár Részvénytársaság Felügyelő Bizottsága:

Takács Jenő elnök.

Csigó Ferenc.

Nagy Aladár.

Balatonmelléki Takarékpénztár Részvénytársaság

az Osztrák-Magyar Bank mellékhelye
a cs. kir. szab. Triesti Általános Biztosító Társulat (Assicurazioni Generali) főügynöksége

TAPOLCZÁN.

Meghívó.

A BALATONMELLÉKI TAKARÉKPÉNZTÁR 1916. évi február hó 20-án délelőtt fél 12 órakor — saját helyiségében — rendes évi közgyűlést

tart, melyre az intézet részvényeseit tisztelettel meghívom.

Takács Jenő
elnök.

A közgyűlés tárgysorozata:

1. A jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes kijelölése.
2. Az igazgatóságnak és a felügyelőbizottságnak az 1915. évet illető jelentése.
3. A zárószámadások előterjesztése, a mérleg megállapítása, valamint a tiszta nyereség felosztására és a felmentvény megadására vonatkozó határozathozatal.
4. Az alapszabályok 21. és 35. §-ainak módosítása.
5. Esetleges indítványok tárgyalása.

Tapolcza, 1916. évi január hó 15-én.

Az igazgatóság.

Az 1915. évi eredeti zárószámadások és vonatkozó jelentések a közgyűlés előtt 8 nappal az intézet hivatalos helyiségében megtekinthetők.

Mérleg-számla 1915. évi december hó 31-én.

TARTOZIK			KÖVETEL		
V a g y o n	Összesen		T e h e r	Összesen	
	K	f		K	f
Pénzkészlet	133680	08	Részvénytőke	1024000	—
Leszámított váltók*	2928940	73	Tartaléktőke*	185000	—
Jelzálogos kölcsön	747370	—	Rendelkezési tartaléktőke	20000	—
Lombard-kölcsön	34340	—	Árfolyamcsökkenési tartalék	5000	—
Értékpapírok	207362	—	Betétek	2608130	99
Ingyatlanok	40200	—	Viszontleszámított váltók	637945	72
Folyószámlák fedezettel (egyenleg)	492488	33	Tőkésített betétkamatok fizetetlen 10%-os adója	5069	33
Butor és felszerelés	2000	—	Átmenő kamatok	30327	90
Hátralékos kamatok	42200	—	Fel nem vett osztalék	1025	—
Viszontleszámított váltók után előre fiz. kamatok	3818	—	1915. évi nyereség	120029	76
Előlegek	295	83			
Hátralékos értékpapír-kamat	2960	—			
Osztrák-Magyar Bank	873	73			
	4636528	70		4636528	70

* Ebből jelzálogilag biztosítva: K 1,100.000.

* Az ideai hozzájárulással 200.000 K-ra rug.

Veszteség- és nyereség-számla 1915. évi december hó 31-én.

TARTOZIK			KÖVETEL		
Költségek	Összesen		Jövedelmek	Összesen	
	K	f		K	f
Tőkésített és folyó betétkamatok	102756	23	Nyereség-áthozat 1914. évről	12515	33
„ „ „ 10% adója	10275	63	Kamatok	324554	32
Adók és illetékek	33565	05	Késedelmi kamatok	5950	12
Igazgatóság, felügyelőbiz. és tisztviselők fizetése	28824	97	Értékpapír	7914	—
Különféle költségek és adományok	9140	94	Lakbér	1300	—
Leírás a berendezésből	1000	—	Ingyan-jövedelem	1200	—
Viszontleszámított váltók kamata	50051	68	Főügynökség hozadéka, díjak és nyomtatványok	6615	81
Nyugdíjbiztosítás	2539	32			
Napibiztosi díjak	1764	—			
Értékpapír-árfolyamkülönbözet	102	—			
1915. évi nyereség	120029	76			
	360046	58		360046	58

Tapolcza, 1915. évi december hó 31-én.

Glazer Sándor
igazgató.

Téts Károly
titkár.

A könyvelésért: Faragó Leó
főkönyvvezető.

Az igazgatóság:

Berger Manó

Biró Ignác

Csigó Ferenc

Ley József

ifj. Lessner Mór

Lustig Ferenc

Pollák Adolf

Dr. Varjas Gábor

Weiler Kálmán

Fenti számadást megvizsgáltuk s azt a fő- és segédkönyvekkel összehasonlítva, teljesen helyesnek találtuk.

Tapolcza, 1916. évi február hó 5-én.

Bárány Puteáni Géza
felügy.-biz. elnök.

Marton Gyula
felügy.-biz. tag.

Svastics Gyula
felügy.-biz. tag.

MEGHIVÓ.
A TAPOLCZAVIDÉKI GAZDASÁGI TAKARÉKPÉNZTÁR RT.
 1916. évi február hó 20-án délelőtt 10 órakor tartja saját helyiségében
VIII-ik ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉSÉT,

melyre a t. részvényeseket tisztelettel meghívom

Szezemszky Gyula

elnök.

Tárgysorozat:

1. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényesnek kijelölése. 2. Az igazgatóság, felügyelőbizottság jelentése, a mérleg megállapítása és a nyereség felosztására tett indítványának ismertetése.	3. Az igazgatóság és felügyelőbizottság részére a felmentvény megadása. 4. Egy igazgatósági és egy választmányi tagnak 1 évre leendő választása. 5. Esetleges indítványok tárgyalása.

A zárószámadások a t. részvényesek által az intézet helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

TARTOZIK

Mérleg-számla 1915. december hó 31-én.

KÖVETEL

V a g y o n	Összeg		T e h e r	Összeg	
	K	f		K	f
Pénztári készlet	62879	37	Részvénytőke	300000	—
Váltók*	1449574	64	Tartalékalap	53500	—
Ertékpapírok	89523	—	Betétek	1357916	61
Felszerelés	4700	—	Viszontleszámitolt váltók	531165	—
Adósok fedezettel	622160	88	Átmenő kamatok	13568	04
Más intézetnél elhelyezett betét	67951	86	Hitelezők	27995	96
Előlegek	1804	30	Fel nem vett osztalék	508	—
Viszontleszámitolt váltók után előre fizetett kamatok	3585	51	Nyereség { áthozott	2144 K 43 f	
Hátralékos kamat	14075	72	{ folyó évi	29457 K 24 f	31601 67
	2316255	28		2316255	28

* Jelzálogilag biztosítva 825.562 korona.

TARTOZIK

Veszteség- és nyereség-számla 1915. december hó 31-én.

KÖVETEL

K ö l t s é g	Összeg		J ö v e d e l e m	Összeg	
	K	f		K	f
Kezelési költség	2734	48	Váltó kamat	131812	02
Tiszti és szolgálta fizetések	12834	—	Folyószámla kamat	28806	14
Házbér	2000	—	Jutalékok	3588	87
Felszerelésből 10% leírás	538	—	Ertékpapír kamat	3985	45
Jótevény cél	361	—	Mult évről áthozott nyereség	2144	43
Betét kamat	50035	77	Késedelemi kamat	1776	84
Viszontleszámitolási kamat	57770	75			
Betét kamat adó	2888	61			
Adók és illetékek	10269	95			
Nyugdíjbiztosítás	1079	52			
Nyereség { áthozott	2144 K 43 f				
{ folyó évi	29457 K 24 f	31601 67			
	172113	75		172113	75

Tapolcza, 1915. év december hó 31-én.

Halász Samu s. k.
pénztáros.

Merkly Antal s. k.
igazgató.

Kardos Ödön s. k.
főkönyvvezető.

Az igazgatóság:

Pátzay György s. k.

Redl Gusztáv s. k.

Mojzer Endre s. k.

Felisch Antal s. k.

Scheller Zsigmond s. k.

Pruska Ferenc s. k.

Berger Károly s. k.

Megvizsgáltuk és helyesnek találtuk.

Tapolcza, 1916. év január hó 16-án.

A felügyelőbizottság:

Knortzer György s. k.
f.-biz. elnök.

Gschwentner Géza s. k.
f.-biz. tag.

Kéry Gyula s. k.
f.-biz. tag.

Nyomatott Lówy B. gyorsajtóján, Tapolczán.